

52

Març de 2003

BUTLLETÍ UπC

Associació UπC

Grup de reflexió i incidència
universitària a la UPC

Diagonal, 647. ETSEIB
Associacio.UpiC@upc.es
<http://www.upc.es/upic>

Sumari:

- Editorial: Les universitats per la Pau.
- Opinió: la carrera acadèmica del professorat de la UPC; perspectives.
- Domingo Rodríguez, *in memoriam*.

EDITORIAL: LES UNIVERSITATS PER LA PAU

Dissortadament, el que ens temíem i hem volgut evitar amb unes mobilitzacions ciutadanes sense precedents, ha acabat passant: han començat els atacs contra el poble d'Iraq. La nostra associació, que des d'un principi es va adherir a la Plataforma "Aturem la Guerra", expressa la seva indignació i rebutja l'ús de la violència i la força militar, en aquesta guerra il·legal, il·legítima i immoral. Creiem que tenim poca cosa més a afegir al manifest unitari aprovat per les Universitats Catalanes i que reproduïm a continuació.

LES UNIVERSITATS CATALANES CONDEMNEM LA INTERVENCIÓ A IRAQ

El 14 de març de 2003, totes les universitats catalanes, reunides al Paranimf de la Universitat de Barcelona, es manifestaren a favor de la pau, adduïren diverses raons contra la guerra i, en suport a les diverses iniciatives ciutadanes, expressaren de viva veu i amb la signatura de tots els seus rectors i rectores que una intervenció armada no podria fer-se en nom seu ni en el de la comunitat universitària.

Avui, 20 de març de 2003, hores després de vèncer l'últimàtum del president nord-americà, acordat a les Açores amb els presidents espanyol i britànic, han començat els atacs. Per tant, en coherència amb el manifest signat el proppassat 14 de març (Les universitats catalanes a favor de la pau: raons contra la guerra), les universitats catalanes MANIFESTEM:

1. La total condemna i rebuig dels atacs, contraris a la legalitat internacional, innecessaris i, moralment i políticament, il·legítims, fins al punt que poden considerar-se un ús de la força agressiu que, en no haver estat explícitament autoritzat pel Consell de Seguretat, constitueix un supòsit clarament prohibit per la Carta de les Nacions Unides.
2. El nostre desacord total amb la decisió dels governs que els han ordenat o legitimat, inclòs el govern espanyol, atès el seu caràcter il·legal i il·legítim i l'abassegadora opinió contrària de la població i la opinió pública.
3. El ple suport a la legalitat democràtica internacional i, per tant, al restabliment immediat de la pau i al cessament dels atacs.
4. La necessitat de fer tot el possible per assegurar que, en el ple respecte a l'estat de dret, es garanteixi el respecte a la llibertat i els drets de les persones, inclòs el dret a una informació lliure i objectiva, i, també, el dret a explicitar la dissidència mentre continuïn les operacions bèl·liques.

Finalment, i en coherència, INSTEM a la comunitat universitària catalana a manifestar de forma clara i explícita el seu rebuig i condemna de la intervenció i a sumar-se a les iniciatives unitàries dels propers dies.

Barcelona, 20 de març de 2003

LA CARRERA ACADÈMICA DEL PROFESSORAT DE LA UPC: PERSPECTIVES

Eusebi Jarauta, representant del Personal Acadèmic al Consell de Govern de la UPC

Una de les conseqüències més destacables de l'entrada en vigor de la "Ley Orgánica 6/2001 de Universidades" (LOU) el gener de 2001 és l'inici d'un procés de canvis normatius deguts al desenvolupament de la pròpia LOU a tres nivells: estatal, amb els decrets del govern central que han de concretar alguns aspectes reglamentaris de la llei; autonòmic, amb la possibilitat de regulació per part de les Comunitats Autònomes dels aspectes propis de les seves competències; universitari, amb l'elaboració de nous Estatuts i reglaments interns. En el cas de Catalunya, el Parlament va aprovar el passat 12 de febrer la "Llei d'universitats de Catalunya" (LUC) i en el cas de la UPC, l'elaboració dels nous Estatuts està en fase d'avantprojecte i de presentació d'esmenes i, segons les previsions, el Claustre Universitari l'aprovarà el proper mes de maig o juny.

Pel que fa al professorat, el desenvolupament de la LOU i de la LUC afecten tan al PDI funcionari com al contractat; en efecte, la LOU modifica substancialment el sistema d'accés als cossos docents universitaris amb la creació d'un sistema en dues fases: la primera és la que la LOU anomena "habilitación nacional" amb un sistema centralitzat per àrees de coneixement i per cossos docents i la segona, que consisteix en concursos d'accés a plaça regulats per cada universitat segons els seus Estatuts. Pel que fa al professorat contractat, la LOU (articles 48 a 55) suposa la desaparició dels contractes administratius en l'àmbit del professorat universitari i la seva transformació en contractes laborals. La LOU especifica que les Comunitats Autònomes hauran d'establir el règim del personal docent i investigador contractat (article 48.1); això significa regular aspectes com: categories, funcions, atribucions, jornada laboral, accés i promoció, retribucions, etc., que d'acord amb la legislació vigent, hauran de ser negociats amb les organitzacions sindicals representatives i acordats en forma de convenis col·lectius sectorials.

Cal insistir en la importància del desenvolupament de la LOU per part de les Comunitats Autònomes i de l'aplicació corresponent que es pugui fer per part de les Universitats en ús de la seva autonomia i capacitat normativa. Així, fa pocs dies s'ha signat a la Comunitat Autònoma de Madrid el primer conveni col·lectiu que afecta el professorat contractat, després d'intenses negociacions que han durat nou mesos; no és intrascendent que hagi estat, precisament, aquesta Comunitat la primera en fer-ho i és possible que el conveni signat serveixi de referent en altres Comunitats. En aquest conveni col·lectiu, el professorat contractat s'estableix clarament com a subsidiari del professorat funcionari i la carrera acadèmica està centrada en aquest, és a dir, es tracta d'un plantejament radicalment diferent del que preveu la LUC, en la qual les vies contractual i funcional són paral·leles i el professorat contractat pot assolir el mateix nivell acadèmic, fins i tot en la seva denominació, que el professorat funcionari.

El passat 28 de febrer, la vicerectora de Personal Vera Sacristán va presentar al Consell de Govern provisional, tres documents que inicien l'elaboració d'una línia de política de professorat que, tenint en compte les figures legals establertes (vegeu els quadres adjunts), té per objectius:

- l'adaptació del professorat contractat a aquestes figures;
- la configuració d'una carrera acadèmica de promoció, tan en l'àmbit contractual (LUC) com funcional (LOU);
- iniciar una política de convocatòria de places per donar sortida a l'estabilització i la promoció del professorat.

Aquests documents constitueixen una primera fase del treball i seran completats en el futur, ateses les aportacions que es puguin fer des de diversos sectors de la nostra comunitat universitària. Així mateix, s'ha iniciat una tasca fonamental: la recollida d'informació detallada i fiable sobre la situació del nostre professorat i les seves expectatives d'estabilització i de promoció. Aquesta informació serà un element essencial del disseny de la nova política de professorat que es posarà en marxa el proper mes de maig. Com a elements més destacables es poden esmentar:

- l'aplicació molt restringida de la figura del Col·laborador;
- la restricció de les figures de TEU i CEU, amb la congelació de noves places d'aquestes figures en totes les àrees;
- la consideració de les figures de TU i CU com a úniques categories funcionals al professorat;
- l'aplicació del programa Serra Hunter de professorat contractat, tan per l'estabilització de professorat associat actual com per a la promoció de professorat funcionari.

Quadre 1.

El professorat universitari segons la llei orgànica 6/2001 d'universitats (LOU).

Font: BOE. Elaboració pròpia.

Article 47.- El personal docent i investigador (PDI) de les universitats públiques està format per funcionaris dels cossos docents universitaris i per personal contractat. El PDI contractat ho serà en règim laboral entre les figures següents: Ajudant, Professor Ajudant Doctor, Professor Col·laborador, Professor contractat doctor, Professor associat i Professor visitant. El nombre màxim de personal contractat és el 49% del total del professorat.	
PROFESSORAT CONTRACTAT	
Ajudants (article 49)	Completar formació de recerca. Dedicació: Temps complet. Haver superat els crèdits que s'estableixin pels estudis de doctorat. Durada màxima del contracte: 4 anys no prorrogables. Col·laborar en tasques docents segons estableixin els Estatuts.
Professor Ajudant Doctor (article 50)	Tasques docents i/o de recerca. Grau de doctor. Dedicació: Temps complet. No vinculació contractual amb la universitat convocant de la plaça ni haver estat becaris de la universitat, durant almenys dos anys (No aplicable als actuals associats, segons la transitòria cinquena). Durada màxima del contracte: 4 anys no prorrogables. Per poder concursar: avaluació positiva de l'ANECA o de l'AQSUC.
Professor Col·laborador (article 51)	Només possibilitat de contractació en àrees que el Govern central determini i que ja han estat establertes al RD 774/2002 de 26 de juliol pel que es regula el sistema d'habilitació nacional. Impartir docència. S'hi poden presentar titulats de cicle curt o de cicle llarg. Per poder concursar: informe favorable de l'ANECA o de l'AQSUC.
Professor Contractat doctor (article 52)	Docència i recerca o prioritàriament recerca. Grau de doctor. Acreditar almenys tres anys d'activitat docent i de recerca postdoctoral. Per poder concursar: avaluació positiva de l'ANECA o de l'AQSUC.
Professor associat (article 53)	Caràcter temporal. Temps parcial. Especialistes de competència reconeguda amb activitat principal externa a la universitat.
Professor emèrit (article 54)	Caràcter temporal. Règim laboral. Condicions regulades pels Estatuts. Selecció entre funcionaris jubilats dels cossos docents universitaris.
Professor visitant (article 54)	Professors o investigadors de reconegut prestigi d'altres universitats o centres de recerca espanyols o estrangers. Contracte temporal.
PROFESSORAT FUNCIONARI	
Cossos docents: Catedràtics d'Universitat, Professors Titulars d'Universitat, Catedràtics d'Escoles Universitàries, Professors Titulars d'Escoles Universitàries. Els dos primers tenen plena capacitat docent i de recerca; els dos últims tenen plena capacitat docent i, si estan en possessió del grau de doctor, plena capacitat de recerca. A més, en el cas dels TEU i CEU només es poden convocar places en unes poques àrees de coneixement, establertes al RD 774/2002 de 26 de juliol pel que es regula el sistema d'habilitació nacional. Procediment d'accés: En dues fases, Habilitació nacional (accés al Cos Docent) i concurs d'accés a la universitat.	
Habilitació nacional (articles 57 a 67)	En aquests articles es defineixen les línies generals de l'habilitació nacional i es detallen les proves per a cada un dels cossos docents universitaris. El desenvolupament d'aquest procés està detallat al RD 774/2002 de 26 de juliol pel que es regula el sistema d'habilitació nacional.
RÈgim de dedicació (article 68)	Temps complet o temps parcial. Dedicació a temps complet compatible amb el desenvolupament de treballs de recerca regulats per l'article 83 de la llei, d'acord amb directrius bàsiques que establirà el govern. La dedicació a temps complet és requisit per l'exercici de càrrecs unipersonals de govern.
Retribucions (article 69)	El govern el fixarà amb caràcter general per a totes les universitats. S'estableix la possibilitat de tenir complements retributius estatals i autonòmics, amb una avaluació que es determinarà.

Quadre 2. El professorat contractat segons la Llei d'Universitats de Catalunya (LUC).
(Font: DOGC. Elaboració pròpia).

Article 43. - El professorat de les universitats públiques està format pels funcionaris dels cossos docents universitaris i de professorat contractat laboral, permanent o temporal.	
Article 44. - El professorat contractat amb caràcter permanent ho pot ser en les figures de: catedràtic, professor agregat o professor col·laborador permanent; el professorat contractat amb caràcter temporal ho pot ser en les figures de: Professor Lector, Professor Col·laborador, Professor associat, Professor visitant i Professor emèrit.	
PROFESSOR CONTRACTAT PERMANENT	
Catedràtic (articles 46 i 47)	Carrera docent i investigadora consolidada. Grau de doctor. Acreditar almenys tres anys d'activitat docent i de recerca postdoctoral. Acreditar almenys dos anys de desvinculació acadèmica de la universitat a què correspongui la plaça (requisit que es considera complert si els estudis de doctorat han estat cursats íntegrament en una altra universitat, la qual ha expedit el títol de doctor). No aplicable als actuals associats ni als funcionaris. Disposar d'una acreditació de recerca avançada emesa per l'AQSUC. Si s'escau, comptar amb un informe favorable sobre l'activitat docent emès per l'AQSUC.
Professorat Agregat (articles 46 i 47)	Carrera docent i investigadora acreditada. Grau de doctor. Acreditar almenys tres anys d'activitat docent i de recerca postdoctoral. Acreditar almenys dos anys de desvinculació acadèmica de la universitat a què correspongui la plaça (requisit que es considera complert si els estudis de doctorat han estat cursats íntegrament en una altra universitat, la qual ha expedit el títol de doctor). No aplicable als actuals associats ni als funcionaris. Disposar d'una acreditació de recerca emesa per l'AQSUC. Si s'escau, comptar amb un informe favorable sobre l'activitat docent emès per l'AQSUC.
Professorat Col·laborador permanent (article 48)	Tasques de docència. Contracte permanent. Règim laboral. Per poder concursar: informe favorable de l'AQSUC (validesa indefinida).
PROFESSOR CONTRACTAT TEMPORAL	
Professorat Col·laborador (article 48)	Tasques de docència. Contracte temporal. Règim laboral. Per poder concursar: informe favorable de l'AQSUC (validesa indefinida).
Professorat Lector (article 49)	Tasques de docència i de recerca. Fase inicial de la carrera acadèmica. Temps complet. Grau de doctor. Acreditar almenys dos anys d'activitat docent i de recerca pre o postdoctoral en situació de desvinculació de la universitat a què correspongui la plaça (requisit que es considera complert si els estudis de doctorat han estat cursats íntegrament en una altra universitat, la qual ha expedit el títol de doctor). Per poder concursar: informe favorable de l'AQSUC.
Professorat Associat (article 50)	Caràcter temporal. Temps parcial. Especialistes de competència reconeguda amb activitat principal externa a la universitat. Plena capacitat docent en l'àmbit de la seva competència.
Professorat Visitant (article 51)	Professors o investigadors de reconegut prestigi d'altres universitats o centres de recerca espanyols o estrangers. Contracte temporal.
Professorat Emèrit (article 52)	Caràcter temporal. Selecció entre funcionaris jubilats dels cossos docents universitaris. Activitats específiques de docència o de recerca.

DOMINGO RODRÍGUEZ, IN MEMORIAM

Hem perdut un excel·lent company i amic. El passat 5 de març va morir Domingo Rodríguez Fernández, director del departament de Construccions Arquitectòniques II, membre del Consell de Govern i del Consell Social de la UPC i membre de la Comissió Permanent d'UπC. Els que hem estat més a prop seu en els darrers temps, hem viscut la seva lluita contra la malaltia, el seu coratge i la seva fermesa.

Per a nosaltres, el seu compromís envers la universitat pública i la seva actitud serena i dialogant seran un exemple inoblidable i la seva tasca creiem que serà difícilment substituïble.